

HALADÁS

VASUTI
SZAK- és SZÉPIRODALMI HETILAP
A MISKOLCZI MAV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK:

BANOVITS LÁSZLÓ

ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre ... 8 korona
Fél évre ... 4 korona
Negyed évre ... 2 korona

Szerkesztőház:

Miskolcz, Mindszent-utca 4. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre ... 14.- kor.
Fél évre ... 7.- kor.
Negyed évre ... 3.50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig) a „Nemzeti balesetbiztosító részv. társ.”-nál 3000 koronára halál esetre és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

Vasutasok kegyelete.

Miskolcz, 1903. szeptember 5.

(—s—ó—) A miskolczi máv. altisztikör legutóbb tartott választmányi ülésén szóba került a balogfalvai vasuti szerencsétlenség alkalmával hivatásuk teljesítése közben való sággal hősi halált szenvedett három fűtő sírjának emlékkövel való megjelölése.

Már öt év telt el azóta, hogy örök álmukat nyugosszák e derék emberek, kik mint a jó katonák az utolsó perczig nem hagyták el helyüket s tejes erejükből igyekeztek azon, hogy elhárítsák az összeütközést, elhárítsák a társaikat érhető veszedelmet, elhárítsák az intézetet, a szállító közönséget fenyegető kárt; megtettek mindent, ami módjukban állott s tették azt nemtörődve saját életükkel s nem rajtok mullott, hogy ez nem sikerült.

Megmerevedő ujjaiak utolsó erejével is a fék vasát szorongatták, hogy feltartsák a két vonatot, mely mint két felbőszült szörnyeteg tört egymásra azon a rémes éjszakán.

Ott maradtak a csatatéren, hidegen, összeroncsolva s hozzátartozóik mérhetlen bánata s kartársaik mélységes részvéte kísérte őket utolsó nyugvóhelyükre.

Kevéssel a szomorú eset után felvetették az eszmét, hogy e három hősnak nem szabad jeltelen sírban feküdni, hanem emlékkövel kell sírjukat megjelölni s megindult a gyűjtés a kartársak között.

Az összeget a miskolczi máv. altisztikör kezelte, az idén már 300 koronára gyűlt fel az összeg, mit a kartársak kegyelete rakott össze és ezért a múlt hó 27-én tartott ülésén az altisztikör választmányja elhatározta, hogy a sírköveket fel fogja állítani és pedig mindegyik fűtőnek külön-külön emlékkövel fogja sírját díszíteni.

A sírkövek ez idén halottak estélyén már fel lesznek állítva s gondoskodni fog a kör arról is, hogy ez alkalommal a temetőben gyűljenek össze a kartársak s kegyeletes jelenlétükkel tegyenek tanúságot arról, hogy soha nem fogják elfeledni hősi halált szenvedett kartársait s megfognak őrizni hiven emléküket.

A sírkő beszerzése és felállítása körül felajánlották ugy erkölesi mint anyagi támogatásukat a jelenlevő Temessváry Alajos főellenőr, lapunk jeles munkatársa ugy a maga, mint a „Kitartás“ egylet részéről is és lapunk szerkesztősege.

A kegyeletnek szép ünnepe lesz a sírkövek felállításának napja, dicséret illeti érte azokat, kik tehetségükhöz képest hozzájárultak ez emlékmű felállításához, dicséret illeti az altisztikórt, mely éveken keresztül kezelte ezen alapot s mindent elkövetett, hogy azt

gyarapítsa s Temessváry főellenőr ismert jószívének egy újabb bizonyítéka az, hogy bár távol Miskolcztól, mégsem szünt meg visszaemlékezni arra a szomorú éjszakára és annak szegény áldozataira.

A kegyelet egyike a legszebb érzelmeknek, melyek az ember szívéből fakadnak, egyike azoknak az érzelmeknek, melyek az igazlelkű, nemes gongolkodásu embert jellemzik s épen azért válik díszére ez az adakozás a vasutasoknak.

A meddig ily érzelmek fogják összefűzni a vasutasokat, a meddig ily bizonyítékait fogjuk látni az összetartozandóság érzetének, addig mindig bizalommal lehetünk a jövő iránt, mert az összetartásban van az erő s a szétszórtságban a gyengeség s az erős testületi szellem nemcsak hatalmas védőbástya mindenkor a támadások ellen, hanem a békés előrehaladás munkájában is oly erős támasz, oly segítő eszköz, melylyel a kitűzött célt mindig ellehet, el kell érni.

TÁRCZA.

Gedővár.

*A százbérczű Gömör régi, büszke vára
Megsemmisülését szomorúan várja.*

*Vándor, ha arra jársz, ne sajnálj bemenni
Gedővára akar valamit üzenni.*

„Szól az üzenetem a füleki várnak.

Mulató helyéhez régi jó gazdámnak.

Mondjátok meg neki, hogy én már halódom.

Áldjon meg az Isten régi jó szomszédom!

All-e még oly büszkén, mint valaha, orma?

Az enyém már régen porba van omolva.

A helyet, hol hajdan hős katonák voltak,

Siri csend uralja. Ott laknak a hollak.

Másik oldalamon, ahonnan tehozzád

Üzeneteiket ágyúszóval adták.

*Mintha ágyú szólna még ma is, ugy rémlik,
Tompa dörrenése fölhangzik az égig.*

Menj csalóka álom, bohó játékkal!

Más dörrenés van ott, nem ágyú szól onnan.

Engem ront az ember, nem úgy van mint régen

Rajtam ejt az sebet, nem az ellenségem.

Hányszor tértek hozzám tüzes csatamének,

— Ellenségüzésből ha vissza jövének.

Satnya ivadékjuk most szekérbe fogva

Lerombolt sziklámat országútnak hordja.

Megszoktam már tűrni, hogy vágják a testem.

Megszoktam már mindent, közel már a vesztem.

Csak egyet nem tűrnék, ennek vón' nagy ára

Ha rá akadnának szép urnóm sírjára.

Ha azt érintené szentségtörő kezök

Akkor összedülnék és ott vesznék velök.

Akkor nem volna ír megsebzett lelkemre

Ott omolnék rá a hálátlan emberre.

Várgede, 1903 aug. 28.

Klein Márton.

Vezénylő és oktató tisztjeink.

Írta: Angyal József.

A magyar királyi államvasutak altiszti és szolgaszemélyzetének szakzerű kiképzése első sorban a vezénylő- és oktatótisztok kötelessége.

Ők vannak kötelezve azon, sokszor sisyphusi munkára, hogy a legegyszerűbb vasuti ismeretekkel sem rendelkező altiszti és szolgaszemélyzetből lehetőleg gyorsan s lehetőleg tökéletes vasutasokat neveljenek.

Altiszti és szolgálai szakkiképzésünk rendszere az ő vállalkra rakja azon terhek java részét, mely terhek egy rendszeresen és megbízhatóan működő személyzet kiképzésével együtt járnak.

Mennyi veszéllyel, mennyi fáradsággal van ezen feladat összekötve, azt csak az tudhatja, a ki szintén kivette már a maga részét ezen terhes munkából, a kinek már szintén volt alkalma és módja ahhoz, hogy egy, a vasutól legtávolabb álló s a vasutal semmiféle kapcsolatban nem levő polgári foglalkozású egyént, ki később vasutassá lett, kiképezzen s a szakoktatás azon göröngyös utait végigjárja vele, a melyen csak tövisek teremnek rózsák nélkül.

Mert milyen feladat vár egy vezénylő és

oktató tisztre az alkalmazottak szakkiképezése terén? Mondhatjuk, a legsúlyosabb és legfárasztóbb. A felsőbb hatóságok rendeleteivel nem daczolhat, azokat meg nem másíthatja, mert első sorban nem szabad, másodsorban pedig nem is lenne helyes.

A kinevezett és bizonyos beosztással bíró alkalmazottat tehát okvetlenül ki kell képeznie. Még pedig olyképpen kell azt kiképeznie, hogy az eredményt is mutathasson fel. Elégtelen eredmény, ki nem elégitő szaktudás a vasutaknál nem létezik. Ott bármilyen nyers, bármilyen korlátolt anyaggal kell is dolgozni, eredményt okvetlenül fel kell tudni mutatni, mert máskülönben ezen fontos állás betöltésére alkalmatlannak bizonyul.

Az államoknál továbbá az egyéb rendszerű oktatási költségek terheinek viselésére kötelezett testületeknél láthatjuk, mily feltűnő gonddal, mily körültekintéssel viselik szívükön oktató személyzetük jóvoltát, anyagi és erkölcsi érdekeit, csak hogy mennél jobban igyekezzenek feladataiknak megfelelni. Legutóbb is olvashattuk a vallás és közoktatásügyi miniszterium azon rendeletét, melylyel a középiskolai tanárok heti óraszámának maximumát 18 órában állapítja meg.

Doktor Lanczinger.

(Kép a szabadságharczából.)

A „Haladás” számára írta: Gelsei Biró Vincze.

Van egy város, melynek neve könnyel áztatott, vérrel irt lapra van beégetve szabadságharczunk történetébe. Ez a város Losonez. 49-ben porrá égett az egész. A harangok leolvadtak a tornyokból, estökben utólsót kondulván. Egy szemtanu állítása szerint az egész városból Isten csudájára csak egy, az égő város piacán levő, szalmatetős mészárszék maradt meg. Miért épen ez? Tán istenesebbek voltak lakói, mint az Isten házáé? Lehet. Ki tudja. Ebben a városban lakott az öreg jó Lanczinger doktor. Híres doktor volt, de még híresebb tartlista. Erős haladópartí, de meg erősebb dohányos. Valamelyik Losonez környéki mágnásnak is háziorvosa volt.

A szomorú emlékü napon a város lakossága elmenekült. Csak Lanczinger nem. Ő így szólt:

— Nagyobb szüksége van én rám a muszkának, (az orosz hadseregben uralkodott kolera miatt) mint nekem a muszkára!

És maradt.

Mikor aztán már egész Losonez lángban állt, ő is kénytelen volt kimenni a városból. Utközben elfogták a muszkák. Hanem az is szent igaz, hogy aztán az öreg Lanczingernek sem

volt szüksége arra, a mit a muszkáktól kapott. Huszonöt kancsukat vertek rá, miután lábbelijétől és felső ruháitól megfosztották. Így dekolitározva utnak bocsátják. Ment is a jó öreg egyenesen a víznek. De nem ám azért, hogy előlje magát, sem pedig hogy igyek, t. i. vizet. Oh, dehogy. Az a viz egy patakocska volt, mely a grófi kastély felé igyekezett, hol ő mint házi orvos szokott működni, tartlizni és pipázni. No hát a patak mentében sétálva eljutott a kastélyig, illetve a kastély udvarára, hol is elfogott egy inast, kire dühösen rákiáltott, hogy mondja a grófnak, miként ő neki azonnal küldjön le egy vithnyédivel megtöltött pipát, mert ő addig föl nem megy, míg pipát nem kap a szájába, ő neki pipa nélkül száraz földön nem mozog a lába.

Az inas persze a tépett, sáros, véres, rongyos alsó gunyában nem ismerte fel a házi orvost, mit biz' elhihetünk neki, ha még hozzá teszem, hogy szakálla egészen s egyik bajsza felig szemöldökével egyetemben lepörkölődött a füstfűrdőben, mint ő szokta a losonezi tűzvést nevezni.

Tandem, az lett a dolog vége, hogy ő küldte az inast a grófhhoz befele, őtet pedig az inas emberséggel kezdte löködni kifelé. Szerencsére a nagy „petekre” a gróf is figyelmes lett s kijött az erkélyre s kérdé inasát, hogy mifele rongyos ember az, kivel oly nagy hadakozása van s mit akar tőle.

Mily féltő gondoskodás nyilatkozik meg minden téren, a hol csak oktatóik érdekeinek megvédelmezéséről van szó! Ezzel szemben a magy. kir. államvasutak részéről csak részben történt intézkedés, melyből kifolyólag — mondjuk, hogy igen csekély anyagi áldozattal — alkalmazottak tökéletesebb és szabályosabb kiképzését ohajtaná elérni.*

Hosszu évek idegölő forgalmi szolgálata után, mint könnyebb beosztáshoz jut az illető hivatalnok a vezénylő és oktatótiszték díszes, de igen terhes s óriási felelősséggel egybekötött állásához. Hetenként körülbelül 18 órán át kell foglalkoznia, tanítania, fáradságos, hogy a vasutintézet részére alkalmazottakat neveljen, oly alkalmazottakat, kik a felelősségük súlyát át tudják érteni, magukat ahhoz mértén tartani s szolgálataikat annak követelményei szerint el is végezni.

A míg a többi pályán működő oktatószemélyzetnek megvan az a vigasztaló tudata, hogy az esetre, ha legnagyobb fáradozása és

* Fel kell itt az igazsághoz hiven említenünk, hogy már több nagy állomást ismerünk, ahol a vezénylés és oktatás külön kezében van s ez nagy könnyítés az oktatóra. *A Szerk.*

Az inas megmondta, hogy biz ez a tisztességes, részeg arme reisender egy dohánynyal töltött pipát kér.

— Pipát? — szólt a gróf. — Hadd lássam azt az embert! Hiszen az az öreg orvos ur. Miért nem szólt, hogy kiesoda s mi lelte?

— Mert nem kérdeztek meg s pipát sem adtak — felelt a jó öreg Lanczinger bácsi.

Mikor öszerinte ezen a kis kurán átesett, már özvegy volt. Neje első gyermekével együtt meghalt. Eredeti volt házassága is. Mindig biztatták, hogy nősüljön, de hiába. Csak azt hajtottá mindig, az lehetetlen, miután ő egy férjhez menő dámát ismer csupán, de azt sem veheti el, mert kártyalapra van festve.

Egyszer aztán nagyon biztatták s borközi állapotban megígérte, hogy megnősül. És ime mit tett? Felment Pestre. Ott odaplántálta magát a lánczid egyik oszlopához azon keserves elhatározással, hogy megkéri az első hölgy kezét, ki a hídon mellette legelőször elhalad. Meg is tette. Szerencséje volt (de nem csallóközi.) Az apja szomszédjának a lánya volt, ki mellette elhaladt s aki egykoron, a boldog gyermekkorban, együtt játszott vele.

A lány hozzámert s ő elvette. Egyik sem bánta meg. De Lősoncz városa sokáig emlegette a jó Lanczinger bácsit.

jóakarata daczára sem képes egyik-másik hallgatójával a megkívánt eredményt felmutatni, akkor az illetőről kimutathatja az oktatás eredménytelenségét, sőt egyebb, tehetségeinek megfelelőbb pályaválasztására is kényszerítheti, anélkül, hogy ebből kifolyólag a felelősség bármily csekély mérve is háramolhatna vállaira, addig a vasutak oktatótisztje mindezt nem teheti, mert neki eredményt minden egyes beosztott alkalmazottal fel kell tudni mutatni, ha török, ha szakad. A mely alkalmazott egyszer az oktatótiszt keze alá kerül, annak meg kell értenie azon szolgálatot, mely szolgálat ellátására alkalmazva van, avagy alkalmaztatni fog.

A míg továbbá többi oktatótársaiknak megvan az a nagy előnyük, hogy a szükséges heti óraszámok után egyebb kötelességet nem kell ismerniök, hanem idejük többi részét felhasználhatják az előkészületre és további önképzésre, hogy jövőben annál szebb, annál eredményesebb működést tudjanak kifejteni, addig ő reá az előadások s az oktatás teljesítésére kijelölt idő leteltével, meg egyebb adminisztratív kötelességek is várnakoznak, mely adminisztratív kötelességek sok esetben oly terhesek, hogy már magukban véve is elegendők lennének talán arra, hogy egy ember munkaképes-

Rózsák között.

Itt állok agyódó színnel
Suttogó rózsák közepett,
Félém hajlnak szerelemmel
S én nem tudom, hogy mit tegyek? . . .

Elmultak már azok az évek
Mikor letéptem gondtalan,
Reggetlenebb valék tán akkor?
Vagy most vagyok tán oktalan?

De ugy van az, hogy fáj a lelkem
Bimbót szakítani könnyedén;
Inkább elmézem napról-napra
És örülök, hogy az engem! . . .

Brády Albert.

ségét igényelhessek. Így igen gyakori az az eset, hogy nemcsak az alkalmazottak szolgálati ügyét-baját kell elvégezniök, hanem sok esetben még az utazószemélyzet változó illetményeinek kiszámítása és elkészítése is az ő vállalkra nehezedik s egyéb, sokszor szolgálatuktól teljesen független munka elvégzésére is kötelezhetők.

Kérdés csak az maradhat ezek után, hogy lehetséges-e az, hogy a magyar királyi államasutaknak érdekében álljon egy oly rendkívül fontos s rendkívül felelősséggel egybekötött szolgálatot bíró hivatalnokát, mint a milyen a vezénylő és oktatótisztje, olyképpen kihasználni, hogy az illető szolgálati teendőinek elvégzése után semmi kedvet se érezhessen ahhoz, hogy önmagát tovább is képezze, mert fennmaradó idejére szüksége van azért, hogy a következő nap fáradalmához ismét kipihenhesse magát.

Nem hiszem, hogy érdeke lenne ez a magy. kir. államasutaknak. Sőt megvagyok róla győződve, hogy ez oly érdeke intézetünknek, a hol takarékoskodnia, avagy garaszkodnia semmi szín alatt sem szabad. Helyesen, tervszerűen kiképzett alkalmazottakból csak előnyt meríthet a maga részére, ezt a célt azonban csakis

oktatótisztjeinek arányos megterhelésével érheti el.

Az adminisztratív teendők ellátása alól vezénylő és oktatótisztjeinket okvetlen fel kellene menteni, hogy minél eredményesebb működést fejthessenek ki.

Inkább egyéb téren kellene munkásságukat igénybe venni. Még pedig oly téren, a hol a vasutak, mint oktatótisztjüket használhatnák őt fel továbbra is. A személyzet jobb kiképzetésének használnának csak ezen intézkedésükkel. Így például a vezénylő és oktatótisztiek előadásoktól ment idejükben igen célszerűen volnának felhasználhatók arra, hogy a gondjaikra s kiképzésükre bizott személyzet tényleges szolgálatát megfigyeljék s a tényleges szolgálatukban előforduló eseményeket azonnal a helyszínen megmagyarázassák s ha azok veszélyesebb jellegűek, az ellenük való védekezés módjait megismertethessék, hogy ily uton az elméleti kiképzést harmónikusan egészíthessék ki a gyakorlati tudással s az elmélet gyakorlati felhasználhatóságával.

Különösen a vonatkísérő személyzet további kiképzése, — mely személyzet szolgálatának jellege egyike a legveszedelmesebbeknek s legfelelősebbeknek — s ezek szolgálatának

HETI KRÓNIKA.

Hervad a napsugár, itt van a szeptember,
Melankóliába csöppent be az ember...
Mindenféle láthatsz egy-egy őszi képet:
Múzsák csarnokában hangos lett az élet...
Közélg a szüret... a kádárok kopognak,
S a fürdő-pasasok haza vándorognak.

Lator járt minap az egri csillagdába,
Ényves volt a keze es hosszú a lába...
Csillagdában lopni kész tolvaj szerencse,
Mert az éhes zsványt várja finom „lencse”.
Ha csillagos az ég, — dúsabb lakomája:
„Lencse-eszupajz” mellé „fia-tyúk” is járja.

Páris utzanépe mely gyászba öltözött:
Hayard Napoleon amert elköltözött...
Ő is császár vala, fenyés üzlet-elme,
Újság rikkancsoknak volt a fejedelme.
Öröksége mondják egy egész kis vagyon
Rikkantásból gyűjté a nagy Napoleon.

Szörnyen jajgatnak a bankárok, tőzsérek:
Fa-drombot sem ernek a Wertheim-szekrények...
S Papakosztáékra új kor fenye árad
Mert nem kell ezentul a nagy vas kasszákat
Otromba fúrókkal törni, feszegetni,
Zajtalan bombakkal könnyebb széjjel vetni.

Ninesen pihenője Clió istennőnek,
A nagy események gomba módra nőnek.
A tr'eszti bakak pár napja lázadók,
Mondván nem fizetik tovább a — veradót...
A démon sügja ezt, mely éltökre sovár...
Hisz' a lázadókra lópor es golyó vár.

Pécs nagy püspökének szive végsőt dobant,³
Az Al-Duna vizén egy hajónk felrobbant,
Régészek kutatják Kinizsi sírhalmát,
Élvezzük a Balkán paráz-sforradalmát,
A politikánkban tart a túrlekedés
Csak egy nem történik: **fizetésrendezés.**

Passe-partout.

helyes átértéséhez szükséges gyakorlati utbagazításoknál tűnne ki leginkább, mily jótékony hatása lehet a vezénylő és oktatótiszték ilyenmü működésének.

Az új alkalmazottaknak mennyire könnyebb lenne szolgálatuk utasításszerű elvégzése az esetre, ha vezénylő és oktatótisztjük részéről a gyakorlati, vasuti életben is közvetlen felvilágosítással és magyarázatokkal bővíthetnék ki ismereteiket. Egész más szakismerettel bíró személyzetet lehetne ez uton nevelni, a mely személyzet, ha jóakarásban nem is, de tudásban és alkalmazhatóságban bizonyára felülmulná a mait.

Méltán esodálkozhatunk, hogy a magy. kir. államvasutak mindegyike még nem gondoltak. Az, hogy ezáltal némi csekély kiadási többlet merülne fel, az oktatótiszték utazási napidijainak felszámítása által, nem lehet ok arra, hogy ilyen vitális érdeküket ne hordják a szívéükön oly mértékben, mint a mily mértékben az azt megkívánja.

A midőn a vasutaknak, mint igen fontos közgazdasági tényezőnek, óriási érdekeire hivatkozunk, midőn kívánatosnak tartjuk azt, hogy a vezénylő és oktatótiszték szolgálati viszonyai oly képpen szabályoztassanak, hogy ők

teljesen hivatásuknak s nagy feladataik betöltésének elhessenek, bizunk intéző közegeink körültekintő belátásában, hogy e téren mielőbb üdvös újítások fognak életbe lépni.

Budapesti levél.

Budapest, 1903. szeptember 6.

Ámbátor hogy megvagyok győződve arról, hogy az én leveleimet sem bécsi, sem egybenemü osztrák honpolgár olvasni nem fogja és így az azokban előforduló esetleges suskusok következményeitől sem igen kell tartanom, mégis jobb szeretem, tisztelt szerkesztő ikertestvérek, ha ezek a levelek azonképpen nyomtatódnak ki becses lapjokban, mint ahogyan én azokat megírom vala. Mert akadhat ember, a ki ugyanesak ismervén egy és más dolgokban az én általam követett nyomdokokat, alkalomadtán csunyán rámpirithat. Aminthogy ez épp e napokban már meg is történt velem. Azt irtam ugyanis utolsó levelemben, hogy az osztrákoknak földrajzi tudománya ebben a jellemző mondasban éri el a maga betetőzését: „Es giebt nur ein Österreich, es giebt nur ein Wien.“ És ennek az osztrák földrajzi alapigazságnak

Innen-onnan.

A furta harang.

A furta református egyháznak két harangja van. Az egyiket 1743-ban, a másikat 1854-ben öntötték. Ez újabb négy mázsás harangnak az a története, hogy a furtaiak 1849-ben kis harangjukat önként felajánlották a magyar kormánynak: öntessen belőle ágyut.

A harangot azonban, hogy, hogy nem, nem használták fel. Az aradi várban maradt, ott találták a németek is. A felirásból meglátszott, hogy a harang a furta református templomé.

1850-ben az egyházhhoz kegyelmes leirat érkezett, melyben az volt, hogy a furtaiak, ha harangjukat kényszerítve adták át a forradalmi kormánynak, folyamodjanak a harangért s vissza fogják nyerni.

Ennek utána összegyülekeztek a presbiterok, tanácsot tartani: mitévők legyenek. De nem igen sokat beszéltek, mert felállott Juhász János presbiter községi bíró és azt mondta:

— Mi nem erőszakra, mi önkéntesen adtuk a harangunkat oda. Tehát veszszen inkább minden harangunk, csak becsületünk maradjon meg.

Mire aztán elhatározták, hogy a harangért nem folyamodnak a némethez, hanem öntetnek a maguk emberségéből másikat. S így is cselekedtek.

Aki mindenben kivétel.

Egy magyar természettudós nemrég Skóciába utazott. Egy városkába utazott, ahol megszállott s egy kis vendéglőben pompásan megvacsorázott. Elég elővigyázatlan volt azonban s a következő felkiáltásra ragadtatta magát:

— Jobban vacsoráztam, mint bárki egész Angliában.

— Kivéve a lordmayort, — szól közbe a korcsmáros.

— Nem, még a lordmayort sem véve ki, — hangzott a vendég válasza.

— A lordmayort pedig ki kell vennie! mondta makacsul a vendéglős. — A lordmayor mindig kivétel.

Ezt nem tudta megérteni a tudós, szóváltás támadt, amelynek azzal vetett véget a korcsmáros, hogy rendőrt hívott. A rendőrségen megtudta a tudós, hogy a városkában időtlen idők óta vallják azt az elvet, hogy a lordmayor mindig és minden időben kivétel s mivel ő e szokással szembeszállott, tizenkét napra fegházra átváltoztatható 25 schilling pénzbüntetésre ítélték. A tudós töredelmesen lefizette a 25 schillinget, de nem tudott magába fojtani egy halk megjegyzést:

— Nincs nagyobb számár egész Angliában, mint ez a korcsmáros.

A rendőrtiszt dühösen ugrott föl:

— Mit mondott ön?

— Pardon, — a lordmayor kivétel, — jegyezte meg szatirikusan.

— Az más, — felelé most már nyugodtan a rendőrtiszt és a megnyugtató válasza eléggülten sópörte be a 25 schillinget.

a „Haladás“ sietett a nyakát tekerni, amikor azt illetésképen formálta át: „Es giebt und ein Österreich, es giebt und ein Wien.“ Hát kérem, ez egészen mást jelent; mert ez t. i. semmit sem jelent... Üdvözlővén egybekben a korrektort, folytatam ott, a hol a mult héten elhagytam.

Furesa érzés az kérem, hogy milyen különösnek látja az ember a maga embertársát, ha osztrák szemüvegen nézi. Megpróbáltam a lelkükbe hatolni s az ő szemeiken át nézni a világot, meg azt, a mi rajta mozog. Impresszióim pedig valának ekkor a következők:

Ha az osztrák amugy általánosságban az embert nézi, első sorban azt kutatja benne, van-e ordója, van-e titulusa, van-e hivatala. Hogy micsoda „Landsmann“, micsoda földi az illető, milyen nációhoz tartozik, hogy hinnemű-e, nőnemű-e, semleges-e — az mind csak mellékes dolog. Az első és fő: hogy van-e ordója? És ha van — hány van, milyen van? Mert az ordók minéműsége legjobb taksa-méterje az emberek értékének; ez az érték — fityeg, vagyis látszik. Tegyük fel, hogy nincs ordója: a tekintély rögtön alábbszáll egy sereg fokkal a publikum szemében

és azonnal kezdődik a találgatás, hogy akkor talán titulusokban bővelkedik ez az úr? Talán „Hofrath“, talán „Kaiserlicher Rath“, talán „Regierungs-rath“ vagy tudomisen micsoda „Rath“ (tanácsos) a sok tuczat közül? Avagy talán Excellenz, vagy gróf, vagy báró, vagy „Ritter“, vagy „Herr von?“... Mi? Micsoda? Was? Még csak nem is „Kaiserlicher Rath?“ De még nem is „Herr von?“ Hát akkor micsoda az ur? (A kicsoda — az szintén mellékes). Talán hivatala van? Talán a „hohes Ministerium“-ban „Sektions-Chef, Departement-Chef, Hofsecretär, Inspektor, Rezident, Adjunct, Referent, Kanzlist“ az ur? Vagy legalább „Staatsdiener“ avagy „Armeediener“ no! (Államszolga, hadsereg-szolga.) Még ez sem? Hát akkor mit akar az ur? Hiszen akkor az ur nem is „ur“, hanem olyan közönséges pugris „Bürger“ (polgár), mint akár a háziur, a kereskedő, a fiakkeros, pinczér, hordár, szóval mint azok mind, a kik az ugynevezett közvéleményt képviselik.

Lehet ott tudós valaki, lehet gazdag ember, lehet kiváló a maga nemében — mind nem ér az osztrák szemében egy fityinget sem, hogy ha hiányzik mellőle az ordó, a

CSARNOK.

Káprázatok.

Spanyolból.

Irta: Eugenio Sellés.

(Folytatás.)

Pérez százados azután a kijelölt állomásra indult, mintegy két kilométernyi távolságra a falutól, otthon hagyva Mártát, kit lehetetlen volt magával vinni és Santiago szolgája gondjaira bízta. Ez egy galicziai ifju volt, kinek nagyobb volt a becsülete, mint a bátorsága s a ki ugy szerette századosát, mint a mondedoi völgyeit.

A fiatal házaspár nyugodtan töltötte a távollét első napját, a másodikat már szomoruan s a harmadikat kétségbeesetten. A negyedik napon már arra gondoltak, hogy nehányszor meglátogatják egymást, azután levélben tudatták egymással szándékukat, mely egyszerre támadt bennük, a nélkül, hogy az egyiknek vagy a másiknak előzetes tudomása lett volna róla. Szóval Juan, elhagyván két órára állomását, nyolcz napon át Mártával költötte el reggelijét.

Boldogságuknak azonban csakhamar vége

szakadt! Valaki megsugta a parancsnoknak, hogy a százados naponta el szokta volt hagyni szakaszát, hogy haza látogasson feleségéhez. A szigorú és kegyetlen ezredes erre elővette Juant és keményen megpirongatta, hogy engedelem nélkül elmerte hagyni állomását.

Ismét nyolcz nap telt el, a nélkül, hogy látták volna egymást. De a szenvedély csakhamar legyőzte a köteleességérzetet.

Juan most ez egyszer a sötét éjszakára bizta magát. Éjnek idején látogatta meg nejét, abban a hitben, hogy akkor csak nem veszik észre távollétét. A sötétség azonban mindent eltakar, kivéve az ostobák szerénységet, és Santiagonak, a ki nagyon is az volt, véletlenül eljárt a szája, a hogy egy katonatársával egy napon szóbaállott; és ezen az úton, ostobától ostobáig, szájról szájra és talán irigységtől irigységig az ezredes füléhez jutott a hír. Ez azzal fenyegette Juant, hogy hadi tanács elé állítja, ha még egyszer megszegi köteleességét, a mi használt is a századosnak, mert egy álló hétig nem látogatott el nejéhez.

Hanem bármennyire is féljen a katona a katonai igazságszolgáltatástól, sokkal nehezebben viseli el az ifjukor nélkülözéseit és Juan ismét elhatározta, hogy meglátogatja imádott hitvesét. Bevárja a késő éjszakát, parasztruhába öltözködik, Mártának nyitva

titulus, az állami hivatal. Egy szóval, ha ezt az ő kiválóságát nem fityegtetheti valami jogosult külső formában, akár a frakkon, akár a vizitkártyán, akár az uniformisban.

Igaz ni. Az uniformis. Majd hogy elfelejtettem annak fő-fő képviselőit, a katonákat megemlíteni, a kik egészen különleges helyet foglalnak el az osztrák érületében. A katonatiszti egyenruha az osztrák polgártárs szemében olyasvalami, mint annak a mesebéli vitéznek a bőre, a kit édesanyja apró gyerekkorában a sárkány zápfoga alul kiszélett hájjal kent végig. Nem fogja azt se tűz, se víz; nem árt neki a tör hegye, a kard éle, a buzogány vasa, de sőt még a golyóbis sem éri. A kinek a testét ez a varázsruha fedi, annak nem kell sem ordó, sem titulus, sem hivatal, hogy fölötte lebegjen minden földi halandóknak. Az előtt nyitvák a paradicsom kapui, mert hiszen tudnivaló dolog, hogy még az ujjomnyi hadnagy is „hoffähig“ (udvarképes)! Kell-e ennél több a földi tekintélyhez, a földi boldogsághoz? . . . És nevezetes jelenség amellet, de nagyon jellemző is az osztrákok gondolkodásmódjára, hogy azt a katonatisztet, a kit annyira megbámul, megcsodál — nem szereti. Miért van ez így, nem

kell hagyni a kert ajtaját, ő maga pedig nesztelenül hatol a lakásba és Santiagonak ezentul a legtávolabbra eső szobában kell aludnia. A tervét levélben közölte a nejevel és csakhamar végre is hajtotta. Ahogy az éjjelt elütötte, Juan észrevétlenül a házába hatolt, gondtalanul időzött ott két óra hosszat és minden veszély nélkül visszatért állomására.

Eleinte ritkábban szánta magát a veszedelmes vállalkozásra, később azonban gyakrabban tette meg és mivelhogy a tiltott gyümölcs sokkal édesebb szokott lenni, szerelmeseink végre is csaknem minden éjjel találkoztak Santiago és az ezredes bosszúságára!

Minő szerelem, minő gyönyör, minő pillanatok! Az idyllt, hogy még teljesebb legyen, a regényes ízgalmak tették vonzóbbá. Szerelmük tiltott szerelemnek tünt föl.

Csaknem szebbnek rémlett nekik a hadviselés veszélye, mint madridi szobájuknak féltett nyugodalma, sőt néha égig magasztalták az ezredes szigorú rendeletét, a mely azoknak a gyönyörrel teli pillanatoknak volt az előidézője.

A nélkülözés káprázatai!

(Folyt. köv.)

tartozik ide, de tény az, hogy nem szereti. Így, ezekből a szempontokból ítéli meg az osztrák az *embert*. De nem kevésbé érdekes, hogy mi véleménye van azokról a népekről, *nemzetekről*, melyek távol állanak tőle és azokról, melyeket a sors politikai házasságra kényszerített vele.

Minden, a mi a „Gesamt-Österreich“ határain kívül esik, egyformán „Wurst“ neki. Bánja is ő, hogy francia, angol, olasz, amerikai, kinézer vagy polinézer-e valaki, vagy hogy ilyen nevű nációk is vannak a világon! Az ő szemében ezek csak annyiban szerepelnek és aszerint is értékeli őket, hogy jönnek-e Bécsbe, Tirolba, máshová — pénzt költeni. Ezekkel szemben szimpáthia, anti-páthia mellékes dolgok. A fő a pénz. . . Csak egy ily külföldi nációval van nagyon megakadva: a némettel. Sok fejtörésbe kerül, sok álmatlan éjszakájába, hogy mit csináljon ezzel a szomszédal. . . Szeresse? Hm. Meggondolni való dolog. Tetszik tudni, amilyen érzékenyek az emberek, könnyen főre magyarázhatnak ezt a szeretetet és még ráfognak, hogy nem lojális, nem hű alattvaló stb., stb. . . Ne szeresse? Ugyan kérem, lehet azt? Lehet „a virágnak megtiltani?“ Ugy-e, hogy nem lehet! Amikor ő minden büszkeségei között arra a legbüszkébb, hogy *német*, amugy magában szívesen érzi, sőt már most nyíltan vallja is, hogy ő mindennek és mindenek daczára mégis csak annak a nagy és hatalmas fajnak a hozzátartozója; hogy az ő jövőjének hajója ama nagy német tenger felé evez, melynek vize azonos az ő vizével, melynek hullámai összezsapnának az ő közérületének, faji öntudatának hullámaival. . .

Ime a vergődő osztrák, a ki lenéz másokat; de nem tudja, hogy mit kezdjen mint nép, mint nemzet, önnönmagával.

Temesváry Alajos.

A „Kitartás“ egyesület uj elnöke.

A fővárosban levő jótékony egyesületek egyike a „Kitartás“, a melyet kartársaink közül is számosan előnyösen ismernek már.

Czélja a tagoknak minden téren való támogatása. Csekély díjjert a tagokat oly segítségben részesíti, melyet más egyeletnél alig érhetnek el.

Ez az egyesület a közelmúltban közgyűlést tartott, melyben ujjaalakítván tisztikarát, élére oly férfit választott, kinek egyénisége, tiszta jelleme s nemes lelkülete teljes garanciát nyújtanak arra, hogy az egyesület működése csak áldásos lehet, hogy a tagok bátran bizhatnak abban, hogy ügyük a legjobb kezekben van s hogy az egyesület a legszebb eredményeket fogja elérni.

Ez a férfi Temessváry Alajos főellenőr.

Alig van vasutas, ki nevét dicsérettel ne hallotta volna említeni, mi pedig, a kiknek körében oly sok évet töltött, ismerjük őt, mint egész embert, a ki mindenkor megállotta helyét, a kinek működése mindig kiérdemelte egy a felsőbbség dicséretét, mint kartársainak szeretetét.

Az ő vezetése új irányt jelent az egyesület életében.

Működését mindjárt azzal kezdette, hogy mint megválasztott elnök legelső sorban a saját tiszteletdíját szállította le, hangsúlyozván, hogy az egyesületnek nem az a célja, hogy busasan fizesse tisztviselőit, hanem, hogy mennél többet áldozhasson a jótékonyásra, a tagok segélyezésére és gyámolítására.

Ez a fellépése egyszermind legteljesebb önzetlenségének is fényes bizonyítéka.

Első fellépésével mindjárt a takarékoskodás terére lépett, az egyesület tisztviselőinek számát csak a szükséghez képest állapította meg; ugyanígy járt el a fizetések megállapításánál is, anélkül azonban, hogy a tisztviselők fáradozásának méltányos megjutalmazását szem elől tévesztette volna.

Az egyesület heti közlönyét havi értesítővé alakította át, hogy e részben is apassza a kiadásokat s itt is mentől többet mentsen meg a tagok támogatására.

Egyszóval a mint az egyesületnek élére állt, mindjárt megmutatta a helyes utat, a melyen az egyesületnek, ha céljának meg akar felelni, haladnia kell.

Öszinte örömmel üdvözljük őt, úgy is mint lapunk kedves munkatársát, — kinek budapesti leveleit kartársaink tanulságos élvezettel olvassák — az egyesület élén s csak gratulálhatunk az egyesületnek, hogy ily jól választotta meg elnökét, mert Temessváry működése az ő vezetése, az egyesületnek felvirágzását jelenti, annak megerősödését biztosítja.

B. L.

HIREK.

* **Csányi Henrik.** A napilapokból ismeretes már ennek a kiváló fiatal elektrotechnikusnak a neve, a ki egyszerre híressé vált találmányának, a villamos áramnak rendkívüli egyszerű és olcsó előállítását illető felfedezésével, ami a vasutaknál is lényeges változást fog előidézni, főleg a világításnál.

A személykocsik világítására használt akkumulátorok súlya most körülbelül 250 kg míg a Csányi felfedezése következtében készíthető akkumulátorok csak 70—80 kgmot fognak nyomni s a világítás legalább 50%-al lesz olcsóbb.

E találmány értékét a szakkörök rendkívül nagyra becsülik, melynek korszakalkotó jelentősége van.

* **Szerencsétlenül járt vonatvezető.** Pecsők József főkalauz, aki múlt hó 29-én az esti ruttkai gyorsvonatnak volt vezetője, a midőn vonatjával Zólyom állomásból kifelé haladt, oly szerencsétlenül esett le a kalauzkocsi ajtajából, hogy törött lábbal maradt fekvé a vágányok között.

Leesését a sötétben nem vették észre és a gyorsvonat tovább robogott.

Pecsők lármát csapott, mire többen hozzá siettek s felemelték.

Pecsőköt az éjjeli vonattal Budapestre szállították s most a kórházban ápolják.

* **Az ingyen utazás áldozata.** Haszlinger Fülöp erdőszentgyörgyi lakos még a múlt szombaton utazott el Küküllőszegre, ahol valami sürgős dolga támadt. A takarékos szász azonban sokalta a vasuti költséget s úgy okoskodott, hogy az éjjeli vonaton talán ingyen is lehetne utazni, észrevétlenül.

Hétfőn éjjel a vasuti állomásra ment s a pályatesten addig bolyongott, míg észrevétlenül felmászott az egyik indulóban lévő vonat egyik kocsijára Virradtig minden baj nélkül utazott Haszlinger s már előre örült, hogy ingyen jut haza Erdő-Szent-Györgyre. A mikor azonban a vonat Balavásár felé haladt, már erősen megvirradt s egyik vasuti őr, amikor a vonat az őrház előtt elhaladt, észrevette a kocsi tetején meglapult Haszlingert.

Az őr lármázni kezdett, mire figyelmesek lettek a kalauzok, a kik aztán szintén észrevették az ingyenutast és leintették a vonatot. Haszlinger észrevette, hogy baj van. A kalauzok elől menekülni akarva, a mikor a vonat csendesedni

kezdett, a kocsii tetejéről leugrott a földre. Ez a merész ugrás azonban balul ütött ki, mert Haszlinger oly szerencsétlenül bukott le, hogy fejét beütötte egy távirdaoszlopba.

Mire a vonatot megállították, a szerencsétlen embert szétzuzott koponyával halva találták.

* **A t-terebes-varannói vasut** építése már teljesen be van fejezve s valószínűleg október hó folyamán fog átadatni a forgalomnak.

* **Szerencsétlenül járt kalauz.** Máramaros-Szigetre a m. hó 27-én reggel fél 6 órakor egy tehervonat érkezett be, melyet Fuchs Ede vonatvezető vezetett, ki — amint Máramaros-Szigeten átadta a vonatot — azonnal vissza akart térni a pár perc múlva induló vonattal. Figyelmeztették, hogy a rendes vonat már elindult s alig érheti el. A gyakorlott vonatvezető nevetett és megakarta mutatni, hogy szokott ő ilyen esetekben tenni. Amint azonban az utolsó előtti kúpéra felugrott, elvesztette az egyensúlyt és a vonat kerekei alá került. Azonnal szörnyet halt.

* **A kínai vasut megnyitása.** A kínai keleti vasuton ez év július hónapjának első napján (oros naptár szerint) megnyílt a rendes forgalom.

A legnagyobb esőben, minden föltűnés kevesével történt a megnyitás. Nem volt semmi parádé, nem hangzottak el ünnepi beszédek, díszruhás kínai mandarinok tarka kísérete sem tolongott sehoh az állomásokon, hiányzott minden czeremónia. Elsején az új forgalmi hivatalnokok elfoglalták állásaikat és ezzel az egész óriási vonalon megindult a rendes forgalom.

A kínai keleti vasut rendes forgalmát maga az orosz hadügyminiszter nyitotta meg és a vasut további adminisztrációját egy generális vette a kezébe.

Kemény munkában és változatos fordulatokban teljes öt esztendő telt el a vasutépítés kezdetétől a forgalom megnyitásáig. Ha számbavesszük a nehézségek sorozatát, melyek az ismeretlen országban, uttalan, néptelen vidékeken, különös éghajlati munkásviszonyok mellett lép-ten-nyomon fülmerültek, e munkára egy félévtized nem sok idő. Ha mindezekhez hozzáadjuk, hogy az 1900. évi háború teljes tíz hónapig megakasztotta az építkezést, a tavalyi rendkívül heves kolera-járvány pedig a kínai munkásokat valóságos megfélemlítéssel, úgy a 2400 kilométer vasutak gyors kiépülését bátran a rendkívüliségek közé számítjuk.

A kínai keleti vasut vonalai, teljesen állandó jelleggel, az európai fővasutak mintájára vannak kiépítve. A hidak mind állandó vas- vagy boltított kőhidak és a pálya fölépítményét a legnehezebb típusú aczélsínek alkotják.

Az álmásépületek mind szilárd kő- vagy téglalapítmények, melyek a felkunkorított ormu, sárkánydíszítésű eserépfedelükkel a vasutnak eredeti kínai jellegét kölcsönöznék.

A vasut 105 állomása közül 20 főállomás, mely lokomotív-színekkel, javítóműhelyekkel, viztoronnyal van felszerelve és rendszeren egyuttal meg-erősített orosz katonai garnizon.

A személyközlekedést a legmodernebb vonatberendezések teszik kényelmessé. Nemesak a gyorsvonatokkal, de a rendes személyvonatokkal is Pullman-féle kocsik járnak, melyek villamos világítással, gőzfűtéssel, kitűnő szellőző készülékekkel és a legujabbszerű mosdófülkékkel vannak berendezve. Minden utas számára hálóhely van fönntartva és minden kocsiiban külön szolgálja az utasok parancsait. Ily berendezés mellett az utazás Mandzsorszámban ma kényelem tekintetében az amerikai peszük-vasutakkal is ki-állja a versenyt.

A kínai keleti vasut gyorsvonatának kristály-tükrös, pálmalombos étkezőkocsijában fényesen terített asztal mellett robogni, varázslatszerű dolog oly utasnak, a ki néhány évvel ezelőtt még a feneketlen utakon, kétkerekű kínai taligán döcögött, vagy hétszámra rossz lovakon, sőt gyakran gyalog is, fáradság, veszedelmek és fizikai szenvedések közt törte magát előre Mandzsországh elhagyott vidékein.

* **A breznóbányai új vasutvonalon** az építkezés erősen folyik. A földmunkálatok nagyon előhaladottak, az állomásokat s őrházakat is építik úgy, hogy kilátás van arra, miszerint az új 39 kilométer hosszú vonal még ez év folyamán megnyílik.

* **Vasuti előmunkálati engedélyt nyert** egy év tartamára Dub Albert kokovai lakos az államvasutak Rimabánya állomásától Rimalehota irányában Kokováig vezetendő szabványos, esetleg keskenyvágányu gőzvasutatra.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Számrejtvény.

Közlő: Kovács Béla Losonc.

- 32, 14, 18, 35, 15, 11. Lószerszám.
 23, 29, 13, 5, 33, 36. Gyümölcs.
 3, 4, 1, 15, 11. Ölöszer.
 13, 14, 10, 25, 8. Csunya az ily módor.
 34, 19, 4, 5, 6. Szép tulajdonság.
 25, 7, 26, 27. Regény czíme.
 9, 2, 22, 24. Hallgatni kellemes.
 17, 12, 30, 36. Háboru után jön.
 3, 7, 16, 27. Gyermekek első szava.
 31, 20, 30, 34. Egyesület kezdő betűi.
 21, 1, 4, 22. Női név.
 28. Mássalhangzó.
 1—36. Egy szép mondás.

Ezen rejtvény megfejtését f. é. szeptember hó 20-án megjelenő 38-ik számunkban hozzuk. A megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki.

A megfejtés határideje szeptember 16.

A f. é. 31-ik számunkban közölt rejtvény megfejtése:

Nyúl, szarvas, zerge.

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül Barta Palika nyerte meg, ki ek címére P. Kósa Ede „A hófűvés” című művét postára tettük.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. Lapunk multkori számába több sajnálatos sajtóhí a esuzott be Igy Ó. Papik Sándor ur „A mi sorsunk” című költeményének utó só versszakában a harmadik sor kétszer van kiszedve, az 5-ik sorban „holottan” helyett „halottam” van szedve. A vezércikkben a 3-ik oldalon levő 1-ső kikezdésben „kik ezen nehezebb feltételeknek meg nem felelnek” helyett „kik ezen feltételeknek megfelelnek” szedtetett; a „budapesti levél”-ben „Es gibt nur ein Österreich es gibt nur ein Wien” helyett „es gibt und ein Öst es gibt und ein Wien” volt szedve, végül egyik hírünkben Bodrogolaszi helyett Bodovolyaczi volt ki a szedő, kinek valószínűleg máshol jártak a gondolatai.

Szíves elnézést kérünk ugy a cikk íróitól, mint olvasóinktól s intézkedtünk, hogy ilyenmi többé elő ne forduljon.

A I. Besztercebánya. Mindkettőt vettük. Hálás köszönet.

Felelős szerkesztő: **Zsivkovics Antal**

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség, Miskolcz.
21979/III. sz.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak *Sátoralja-Ujhely állomásán a vendéglői üzletre 1904. január hó 1-től számítható 5 évi időtartamra* ezennel nyilvános pályázat hirdetik.

A vendéglőt bérbevenni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen bélyegzett, valamint erkölcsi és egyéb kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat *1. évi szeptember hó 17-én déli 12 óráig* a magyar államvasutak miskolczi üzletvezetőség titkári hivatalához e cím alatt: „Ajánlat a sátoralja-ujhelyi pályavendéglő bérletére 21979/903. számhoz” lepecsételt borítékban tértívóny mellett nyújtsák be. Az ajánlaton a névaláírás két tanúval előttemezendő s az ajánlati összeg betűkkel is kiírandó.

Az ajánlattevő köteles a miskolczi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál *1. évi szeptember hó 16-án déli 12 óráig* bantpénzképen 1000, azaz egyezer koronát készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vételni nem fog.

Takarék-pénztári betétkönyvek nem fogadtatnak el. Az ajánlattevőket ezuttal figyelmeztetjük, hogy az étel és ital arjegyzéket a változott viszonyokhoz mérten újból fogjuk megállapítani.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a *miskolczi üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet 35. ajtó szám)* a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztük, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételekől eltérő ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A magyar államvasutak miskolczi üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlati bérösszegre, szabadon válasszthasson.

Miskolcz, 1903. augusztus 28-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Halálos ítélet!

Meghalt a varrott és foltos czipő,

a mi nagyon csunya volt. Nálam a czipők javítása egy legújabb, új amerikai mód szerint, forrasztva és nem varrva eszközöltetik, úgy, hogy az a czipőn nem látható és örökké tart. — **Kalosnik, gummiczipők** is elfogadtatnak javításra u. m. talpáni, sarkalni. Új, vagy viselt czipőkre is készítek gummisarkat, a mi kényelmessé teszi a járást, mert nem kopog és nem kopik. Új czipők is a legújabb kivitelben készíttetnek el.

Vincze Lajos czipész Miskolczon,
Deák-utca 16. szám

Vasuti
altiszti vizsgára
készülők
kézikönyve.

Írta:

SZEMERÉDY LÁSZLÓ, máv. irodatiszt.

A legjobbnak elismert tankönyv az altiszti képesítő vizsgára készülő részére.

Ara 3 K.

Utánvétellel küldve 3 K. 40 f.

Megrendelhető: özv. Szemerédy Lászlónénál
S.-A.-Ujhely (pályaujár.)

Kisebb rendeléseknél pénz előre beküldéssel jutányosabban jön.

RÁCZ JENŐ gyógyyszerésznél

MISKOLCZON,

„AZ ARANY SZARVASHOZ” ezimzeu gyógyszerertaraban

Csak azon készítményeim valódiak, melyek védjeggyemmel vannak ellátva.

kaphatók 15 év óta közkedveltségnek örvendő alamt elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczkenőcs.** és majfolt ellen, arcz- és kézörmek selegy-puha-ágot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arczot a redőkirtől késő korig megóvjá, egy tégely 1 kor. Hozzá Iris balsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Venus arczpor, fehér, rozsa és erem szinekben, 1 kis doboz 90 fill, nagy 1 kor. 60 fill.
- Pyrethro Salicyl szajessentia** néhány eseppl egy szeri szaj-kolesonöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti. — 1 kis üveg 70 filler. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 filler. Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desinfectálja és fehérre takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szajszertimet nem használják és fogfájás van, ajánlatk a kiltinó jó hatásu (Pyrethro) svezci fés eseppl. 1 üveg ára 50 filler.
- Hajerősítő (balszam) essentia.** Dr. Hebra híres kécsi egyetem tanár előirása szerint készítve a hajhullást és fejbőrkorpusodást megelőzja, valamint egyéb fejbőrbetegségtől megóv és kellemes illattal fogva szívesen alkalmazatik. 1 üveg ára 1 korona 20 filler.
- RácZ Jenő keleti „Balszam bajuszpedrője”,** soha meg nem illat, minden bajuszszinhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 filler, 1 nagy doboz 50 filler.
- Cannabin** (tyukszembalsam), biztos hatásu és legkönnyelmesebben és sémörök kiírására. 1 üveg ára 70 filler.
- Lábizzadás ellen Salicyl Dermassant port.** 1 doboz ára 1 korona.
- Szőrvesztőnek Depillatoriumot.** 1 üveg 1 korona.
- Rüh C (úhatka ellen) Napitól kenőcs.** 1 kis tégely 1 korona, — nagy 3 korona.
- Köszvény ellen I—II. számú Tengeri köszvény olaj.** 1 üveg ára 1 K.

Forgalomban van és közmegegyezéssel használják a

Migrain, főfájás, nátha ellen bedörzsölő és szaporító szer, Jasmin aether 1 üveg 80 filler.

Fagyás ellen északi dr. Kopos fagykenőcs, 1 tégely 1 korona.

Hajfestésre Orientin, 2 üveg 3 korona. Villagosabb szinre 1 üveg 2 korona.

Egy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van: kívánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldhetik Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva. A drága külföldi hasonozereket, egy mennyiségig, mint minőségileg és olcsóságunkkal föltilmunk; egy, hogy általános házi szeret gyánant legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapesten **TÖRÖK JOZSEF** gyógyszerertára, Király-utca 12. szám.

kendelési cím: **RácZ Jenő** gyógyszerész Miskolczon.

Utánzásoktól tessenek óvakodni.